

Nationaal Archief
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

Nummer archiefinventaris: 2.21.284

Inventaris van het archief van dr. Ph.C. Visser [levensjaren 1882-1955], 1902-1955 (1962)

Auteur: M. Baertl

Nationaal Archief, Den Haag 1990

Copyright: cco

This finding aid is written in Dutch.

I N H O U D S O P G A V E

Beschrijving van het archief.....	5
Aanwijzingen voor de gebruiker.....	6
Openbaarheidsbeperkingen.....	6
Beperkingen aan het gebruik.....	6
Aanvraaginstructie.....	6
Citeerinstructie.....	6
Archiefvorming.....	7
Geschiedenis van de archiefvormer.....	7
Levensbeschrijving Philips Christiaan Visser.....	7
Geschiedenis van het archiefbeheer.....	8
De verwerving van het archief.....	8
Verwant materiaal.....	9
Beschrijving van de series en archiefbestanddelen.....	11
Archiefbescheiden.....	11
Foto's en lantaarnplaatjes.....	13
Verzamelde stukken.....	15
Aanvulling 2001.....	16

BESCHRIJVING VAN HET ARCHIEF

Naam archiefblok:

Collectie 558 Ph.C. Visser

Periode:

1902-1962

merendeel 1902-1955

Archiefbloknummer:

C22539

Omvang:

2.20 meter; 72 inventarisnummers.

Taal van het archiefmateriaal:

Het merendeel der stukken is in het Nederlands

Soort archiefmateriaal:

Normale geschreven, getypte en gedrukte documenten, geen bijzondere handschriften.

Archiefbewaarplaats:

Nationaal Archief, Den Haag

Archiefvormers:

Visser, Ph.C.

Samenvatting van de inhoud van het archief:

Ph. C. Visser (1882-1955) was diplomaat en alpinist. In 1931 werd hij tot consul-generaal te Calcutta benoemd en daarna was hij achtereenvolgens gezant te Ankara, Istanbul en Pretoria. Op 1 april 1948 volgde zijn benoeming tot ambassadeur te Moskou, waar hij tot november 1949 bleef. Ook was hij na de Tweede Wereldoorlog lid van een internationale grenscommissie voor Griekenland, waarvoor hij enige tijd te Athene verbleef. Vermaardheid verwierf Visser echter vooral op alpinistisch en aardrijkskundig gebied door zijn vier expedities, die hij met zijn vrouw (Jenny Visser-Hoofst) ondernam naar Karakorum, het zeer hoge gebergte tussen Kashmir (Himalaya) en Chinees Turkestan. Over deze expedities zijn verschillende boeken en wetenschappelijke opstellen verschenen.

Het archief bevat o.a. stukken betreffende de internationale politieke toestand; foto's en lantarenplaatjes; en een bundel verzamelde kranten- en tijdschriftartikelen betreffende activiteiten en publicaties van hem en zijn echtgenote.

Aanwijzingen voor de gebruiker

OPENBAARHEIDSBEPERKINGEN

Volledig openbaar.

BEPERKINGEN AAN HET GEBRUIK

Reproductie van originele bescheiden uit dit archief is, naast de algemene regels die gelden voor het kopiëren van stukken, aan beperkingen onderhevig. De schenker blijft in leven eigenaar van het auteursrechten op de geschonken documenten (zie voor details akte van schenking van 2012). Exploitatierechten berusten bij het Nationaal Archief.

AANVRAAGINSTRUCTIE

Openbare archiefstukken kunnen online worden aangevraagd en gereserveerd. U kunt dit ook via de terminals in de studiezaal van het Nationaal Archief doen. Om te kunnen reserveren dient u de volgende stappen te volgen:

1. U maakt een profiel aan op www.gahetna.nl, en logt vervolgens in;
2. Via de archiefinventaris (alleen de beschrijvingen met **rode** nummers) selecteert u het gewenste archiefstuk door op de knop '**Reserveren**' te klikken;
3. In het volgende scherm geeft u aan op welke dag u het archiefstuk wilt inzien;
4. Indien u zich bevindt in de studiezaal en een tafelnummer heeft ontvangen kunt u dit nummer vermelden. Als u geen tafelnummer heeft kunt u tafelnummer 777 laten staan;
5. Vervolgens bevestigt u uw reservering door deze te versturen.

CITERINSTRUCTIE

Bij het citeren in annotatie en verantwoording dient het archief tenminste éénmaal volledig en zonder afkortingen te worden vermeld. Daarna kan worden volstaan met verkorte aanhaling.

VOLLEDIG:

Nationaal Archief, Den Haag, Collectie 558 Ph.C. Visser, 1902-1955 (1962), nummer toegang 2.21.284, inventarisnummer ...

VERKORT:

NL-HaNA, Visser, Ph.C., 2.21.284, inv.nr. ...

Archiefvorming

GESCHIEDENIS VAN DE ARCHIEFVORMER

LEVENSBSCHRIJVING PHILIPS CHRISTIAAN VISSER
(Schiedam, 8 mei 1882 - Wassenaar, 3 mei 1955)¹

Op 3 mei 1955 overleed te Wassenaar op 72-jarige leeftijd Dr. Philips Christiaan Visser. Met zijn dood verloor ons land een groot en goed vaderlander, een bekwaam aardrijkskundige, een geophysicus, een glacioloog, een zeer ervaren en moedige alpinist, een vlotte stylist en een boeiende verteller.

Dr. Visser volgde na zijn H.B.S.-tijd een handelsopleiding, doch daar de handel hem niet lag ging hij in 1919 in diplomatieke dienst bij ons gezantschap te Stockholm. In 1931 werd hij tot consul-generaal te Calcutta benoemd en daarna was hij achtereenvolgens gezant te Ankara, Istanboul en Pretoria. Op 1 april 1948 volgde zijn benoeming tot ambassadeur te Moskou, waar hij tot november 1949 bleef. Ook was hij na de laatste wereldoorlog lid van een internationale grenscommissie voor Griekenland, waarvoor hij enige tijd te Athene verbleef.

Na deze prachtige staat van dienst vestigde hij zich te Wassenaar. Maar zijn grote vermaardheid verwierf Visser op alpinistisch en aardrijkskundig gebied door zijn vier expedities, die hij met zijn vrouw, mevrouw Jenny Visser-Hooft, ondernam naar den Karakorum, het zeer hoge gebergte tussen Kashmir (Himalaya) en Chinees Turkestan. Over deze expedities zijn verschillende boeken en wetenschappelijke opstellen verschenen. Uit die verhandelingen en uit de resultaten van hun tochten blijkt duidelijk dat, alhoewel noch Visser, noch zijn vrouw academisch gevormde aardrijkskundigen, geophysici of geologen waren, steeds een grondig voorbereidende studie van de daarbij betrokken wetenschappen voorafging. Voeg hierbij zijn sportieve opvattingen en zijn groot gevoel voor "fair play", dan is Visser als leider van moeilijke en gevaarlijke ondernemingen enigzins getekend.

Op deze gebieden heeft uit de aard der zaak een beperkte kring van mensen hem leren kennen; maar hoeveel vrienden heeft hij niet gemaakt door middel van zijn lezingen en zijn boeken? Want Visser beschikte naast zijn bovengenoemde eigenschappen in grote mate over de gave van het woord en van de pen. Hij heeft in zijn leven ontelbare lezingen gehouden, niet alleen in Nederland, maar in vele landen ter wereld. Zijn lezingen over alpinisme, over zijn expedities en over zijn verblijf in de Sovjetrepublieken trokken steeds volle zalen en aan de hand van mooie door hem zelf opgenomen lantarenplaatjes hield hij zijn boeiend betoog, doorspekt met rake opmerkingen, vol van humor. Zijn toehoorders hingen dan ook aan zijn lippen. Zelfs tot betrekkelijk kort voor zijn dood trok hij nog door het land van noord naar zuid en hij hield zijn voordrachten avond aan avond, want dan was hij, evenals in de bergen, in zijn element.

Als vriend heb ik Visser jarenlang geregeld mogen ontmoeten en steeds was zo'n ontmoeting een genot voor mij. Zijn sprankelende geest, zijn makkelijke manier van vertellen over personen en toestanden die hij in zijn verschillende ambten had meegemaakt waren dikwijls zeer amusant.

De vele boeken waarin hij met goede stijl het alpinisme beschreef zijn standaardwerken in de alpinistische literatuur geworden. Uit deze letterkundige bijdragen merkt men nog eens te meer op dat de diplomaat Dr. P. C. Visser in hart en nieren alpinist en ontdekkingsreiziger van het

¹ Afkomstig uit: Jaarboek van de Maatschappij der Nederlandse Letterkunde te Leiden 1955-1956, pag. 128-129.

hooggebergte was, maar zijn diplomatieke talenten kwamen voor het welslagen van zijn expedities goed te pas. In Nederlandse bergbeklimmerskringen zal men deze grote figuur, die waarlijk gegrepen en bezielde was van de ongeëvenaarde schoonheid der bergen terdege missen.

Zijn lichtend en ondernemend voorbeeld heeft reeds opvolgers gekweekt die de fakkel van hem hebben overgenomen. Ja, om een gemeenplaats totaal verkeerd weer te geven, zou men kunnen zeggen: "Het alpinistische zaad, door hem uitgestrooid, is gelukkig op stevige rotsgrond gevallen."

De herinnering aan Dr. P. C. Visser zal blijven voortleven in boek en geschrift.

J. S. SCHIPPERS

LIJST VAN GESCHRIFTEN

- 1910 "Boven en beneden de sneeuwgrens", Utrecht.
- 1913 "Winter in de Alpen".
- 1925 "Naar Himalaya en Kara-korum", Rotterdam.
- 1926 "Naar onbekend Midden-Azië: Tusschen Kara-korum en Hindu-Kush" Rotterdam.
- 1931 "Door de bergwoestijnen van Azië. Derde Karakorum-expeditie", Rotterdam.
- 1936 "Langs de noordelijke flanken van den Karakorum", Rotterdam.

Verder talloze artikelen van zijn hand in: het Tijdschrift van het Koninklijk Nederlandsch Aardrijkskundig Genootschap, het Geographical Journal, het Zeitschrift für Gletscherkunde. "La Géographie" en "Die Alpen".

GESCHIEDENIS VAN HET ARCHIEFBEHEER

DE VERWERVING VAN HET ARCHIEF

Het archief is door schenking verworven.

Verwant materiaal

BESCHRIJVING VAN DE SERIES EN ARCHIEFBESTANDDELEN

ARCHIEFBESCHEIDEN

1	Menu's, tafelschikkingen, balboekje en programma's
1902-1953	1 omslag
2	Ingekomen gelukwensen wegens benoemingen, aan hem verleende onderscheidingen, jaarwisselingen en dergelijke, met ingekomen uitnodigingen, dankbetuigingen en betuigingen van deelneming.
1907-1954 en z.d.	1 omslag.
3	Teksten van door hem geschreven artikelen, met ingekomen commentaren
1909-1953	1 omslag.
4	Teksten van door hem gehouden lezingen en toespraken, met ingekomen commentaren
1911-1954 en z.d.	1 omslag.
5	Stukken betreffende zijn expeditie naar de Kaukasus en de vier Karakorum Expedities, met toegevoegde brief van prof.dr. Th.J. Stomps aan zijn weduwe betreffende lantarenplaatjes van een door hem gemaakte reis naar de Kaukasus in 1912, met bijlage.
1914, 1922-1927, 1929-1931, 1935, 1962 en z.d.	1 omslag.
6	Stukken betreffende militaire dienstweigering op grond van gewetensbezwaren en inzake de politieke toestand in Nederland en in Nederlands-Indië, met teksten van citaten over politiek in het algemeen.
1915-1931 en z.d.	1 omslag.
7	Ingekomen brieven, met enkele minuten van uitgaande brieven.
1916-1952 en z.d.	1 omslag.
8	Stukken betreffende godsdienst, filosofie, natuurkunde, wiskunde en astronomie.
1923-1954	1 omslag.
9	Stukken betreffende de politieke toestand in Duitsland en Griekenland en inzake zijn contacten met de Paus en met Vaticaanse diplomaten.
1931, 1933, 1951	1 omslag.
10-12	Doorslagen van diplomatieke rapporten, uitgebracht aan de minister van Buitenlandse Zaken.
(1921)1939-1952	3 omslagen.
10	Als ambassadeur in Turkije, 1939-1945.	
11	Als ambassadeur in Zuid-Afrika, 1945-1948.	
12	Als ambassadeur in de Sovjet-Unie en als Nederlands vertegenwoordiger in de United Nations Special Commission on the Balkans, (1921)1948-1952.	

-
- 13** Teksten van gedichten, merendeels geschreven door Thole Beishuizen, met tekst van een redevoering uitgesproken te Utrecht door jhr. mr. dr. C.J.A. de Ranitz bij de herdenking van de 100e sterfdag van Frederic Chopin.
1940-1949 en z.d. 1 omslag.
- 14** Stukken betreffende zijn afscheid als gezant in Turkije en in Zuid-Afrika.
1944-1952 1 omslag.
- 15** Stukken betreffende zijn medewerking aan de verdediging van Franz von Papen, oud-rijkskanselier van Duitsland, voormalig Duits ambassadeur in Turkije en beklaagde in het proces te Neurenberg.
1946, 1953
Met retroacta
(1939-1940) 1 omslag.
- 16** Tekst van zijn memoires.
(1955) 1 omslag
Onvoltooid; slechts zijn jeugd in Schiedam en het begin van zijn carrière als bergbeklimmer worden behandeld..

FOTO'S EN LANTAARNPLAATJES

- 17** Losse foto's.
1914-1951 1 omslag.
- 18** Lantarenplaatjes van zijn reis naar de Kaukasus.
1914 1 doosje.
- 19** Lantarenplaatjes van zijn reis naar de Kaukasus met de Nederlandse Ambulance.
1916 1 doosje.
- 20-40** Fotoalbums, hoofdzakelijk van zijn ontdekkingsreizen.
1919-1935 en z.d. 21 delen.
De foto's zijn genummerd 1-4478; de nummers 3540-3900 ontbreken. De albums zijn slechts gedeeltelijk voorzien van bijschriften. De negatieven van de foto's zijn overgedragen aan het Koninklijk Instituut voor de Tropen in Amsterdam.
- 20** Nrs. 1-96, Zweden, Finland, 1919-1921
- 21** Nrs. 97-192, Finland, 1921
- 22** Nrs. 193-288, Finland, Zwitserland, 1921
- 23** Nrs. 289-384, Zwitserland, Zweden, Arabië, z.d.
- 24** Nrs. 385-812, 1e Karakorum-expeditie, Egypte, Pakistan, Brits-Indië, 1922,
- 25** Nrs. 813-984, Egypte, Italië, Zweden, Finland, Zwitserland, 1922-1923,
- 26** Nrs. 985-1200, Finland, Zwitserland, Nederland, 2e Karakorum-expeditie, 1924-1925,
- 26A** 1 foto en 1 negatief aangetroffen in inv.nr. 26, beide met nummer 1038.
- 27** Nrs. 1201-1400, 2e Karakorum-expeditie, 1925,
- 28** Nrs. 1401-1600, 2e Karakorum-expeditie, 1925,
- 29** Nrs. 1600-1800, 2e Karakorum-expeditie, 1925,
- 30** Nrs. 1801-2000, 2e Karakorum-expeditie, Brits-Indië, Zweden, Duitsland, Zwitserland, 1925-1926,
- 31** Nrs. 2001-2102, Zwitserland, Zweden, Nederland, Wenen, Finland, z.d.,
- 32** Nrs. 2106-2409, 3e Karakorum-expeditie, 1929,
- 33** Nrs. 2410-2720, 3e Karakorum-expeditie, 1929-1930,
- 34** Nrs. 2721-3037, Tibet, Nederlands-Indië, 1930,
- 34A** 1 foto aangetroffen in inv.nr. 34, met nummer 3031, bevat ook 8 bladen met beschrijvende informatie.
- 35** Nrs. 3038-3276, Nederlands-Indië, Nederland, Zwitserland, 1930,
- 35A** 5 foto's aangetroffen in inv.nr. 35, met nummers 3041, 3068, 3073, 3122 en 3239.
- 36** Nrs. (3277)3303-3401, Engeland, Italië, Brits-Indië, 1931-1932,
- 36A** 16 foto's aangetroffen in inv.nr. 36, met nummers 1-7, 3319, 3322, 3325, 3327, 3330, 3331, 3370, 3373 en 3381.
- 37** Nrs. 3402-3539 en ongenummerd, Brits-Indië, Nepal, z.d.(1932),
- 38** Nrs. 3901-4094, Nepal(?), z.d.,
- 38A** 2 foto's aangetroffen in inv.nr. 38, met nummers 4082 en 4090.
- 39** Nrs. 4095-4286, Tibet(?), z.d.(1935),

39A**40**

2 foto's aangetroffen in inv.nr. 39 , met nummers 4264B en 4266.
Nrs. 4287-4478, Brits-Indië, z.d.

VERZAMELDE STUKKEN

- 41-44** Verzamelde kranten- en tijdschriftartikelen betreffende de activiteiten en publicaties van hem en zijn echtgenote en inzake verschillende andere onderwerpen, gedeeltelijk rubriekmatig geordend.
1905-1953 3 banden en 1 pak.
- 41** 1905-1922
- 42** 1923-1934, 1 pak
- 43** 1926-1953
- 44** 1945-1953
- 45** Afleveringen van tijdschriften met artikelen van zijn hand en over zijn leven.
1911, 1918, 1926 4 katernen.
- 46** Overdrukken van persartikelen betreffende de mogelijke uitlevering van keizer Wilhelm II aan Duitsland.
1920 1 omslag.

AANVULLING 2001**47-66**

Brieven en ansichtkaarten door P.C. Visser uit het buitenland gestuurd aan zijn vrouw Jenny Visser-Hoofst.

1912-1938

20 omslagen

47	1912-1913
48	1914-1915
49	1916
50	1918-1919
51	1920
52	1921
53	1922
54	1923
55	1924
56	1925
57	1926
58	1927-1928
59	1929
60	1930
61	1931-1933
62	1934
63	1935
64	1936
65	1937
66	1938